श्री

राजस्व न्यायाधिकरण काठमाडौं

<u>इजलास</u>

माननीय अध्यक्ष श्री विनोद शर्मा

राजस्व सदस्य श्री राजेन्द्र पौडेल

लेखा सदस्य श्री पुष्प प्रसाद गुरागाईं

फैसला

२०७७/०७८ सालको निर्णय नं.४४

पुनरावेदन नं. : ०७६-RB-००२८

भन्सार मूल्याङ्कनः M19044

पुनरावेदन दर्ता मिति : २०७६।०५।१०

का.जि.का.म.न.पा. वडा नं. १४ स्थित खेतान ओभरसिज(स्था.ले.नं.३००१६४६२६) को प्रोपाइटर रामचन्द्र खेतान ....१ } पुनरावेदक

विरुद्ध

सुख्खा बन्दरगाह भन्सार कार्यालय, पर्सा विरगञ्ज.. १ }
मूल्याङ्कन पुनरावलोकन समिति, त्रिपुरेश्वर काठमाण्डौ..१ } प्रत्यर्थी

मुद्दा: भन्सार मूल्य निर्धारण

<u>उपस्थित कानून व्यवसायीहरु</u>

पुनरावेदकका तर्फबाटः विद्धान अधिवक्ता श्री तारादेव जोशी

प्रत्यर्थी कार्यालयका तर्फबाट : विद्धान सहायक न्यायाधिवक्ता श्री ठाकुर प्रसाद बस्ताकोटी

शुरु निर्णय गर्ने कार्यालयः- सुख्खा बन्दरगाह भन्सार कार्यालय, पर्सा विरगञ्ज

शुरु निर्णय गर्ने अधिकारीः भन्सार अधिकृत सूर्य प्रसाद सेडाई

शुरु कार्यालयको निर्णय मितिः–२०७५।०६।२३

<u>मूल्य पुनरावलोकनको निर्णय गर्ने कार्यालय र पदाधिकारी</u>

निर्णय गर्ने कार्यालयः मूल्याङ्कन पुनरावलोकन समिति, त्रिपुरेश्वर काठमाण्डौ

निर्णय गर्ने पदाधिकारी : अध्यक्ष निर्मलहरि अधिकारी, सदस्य तर्कराज भट्ट, सदस्य शिव प्रसाद भण्डारी

निर्णय मितिः–२०७६।०३।१९

पुनरावेदक खेतान ओभरसिजका हकमा सुख्खा बन्दरगाह भन्सार कार्यालय, पर्सा विरगञ्जबाट भएको मिति २०७५।०६।२३ को भन्सार मूल्य निर्धारणको निर्णय उपर मूल्याङ्कन पुनरावलोकन समिति, त्रिपुरेश्वर काठमाण्डौमा भन्सार मुल्याङ्कन मूल्य पुनरावलोकनका लागि निवेदन दिएकोमा मूल्याङ्कन पुनरावलोकन समितिबाट शुरु कार्यालयको निर्णयलाई नै सदर गर्ने गरी भएको निर्णय उपर राजस्व न्यायाधिकरण ऐन, २०३१ को दफा ६ बमोजिम न्यायाधिकरणको क्षेत्राधिकार अन्तर्गत पर्ने यो मुद्दा दर्ता गर्दा ऐ ऐनको दफा ९ को उपदफा (१) बमोजिम तोकिएको धरौटी दाखिला भए/नभएको एकिन गर्ने जिम्मेवारी राजस्व न्यायाधिकरण नियमावली,२०३० को नियम ४ अनुसार स्रेस्तेदारलाई तोकिएको छ । स्रेस्तेदारको काम, कर्तव्य र अधिकार क्षेत्रभित्र परेको नियम ४ को उपनियम (२) को देहायको (ख) अनुसार पुनरावेदन दर्ता गर्न नियम ४ को उपनियम (२) को देहायको (ञ) बमोजिम आवश्यक कागजपत्र हेरी/मगाई नियम ९ को खण्ड (च) बमोजिम भए/नभएको चेक जाँच गरी/गराई नियम १० बमोजिमको कार्यविधि पुरा गरी/गराई पुनरावेदन दर्ता भई नियमानुसार पेश भएको प्रस्तुत मुद्दामा राजस्व न्यायाधिकरण ऐन, २०३१ को दफा ९(१) बमोजिम पुनरावेदन दर्ता गर्दा राख्नु पर्ने धरौटी रकम निर्धारित कर रु.M१९०४४ को विवादित कर रकम बराबर राख्नु पर्ने धरौटी मिति २०७५।७।१८ मा प्रज्ञापन पत्र मार्फत दाखिला भएको देखिन आएको भनी पुनरावेदकको पुनरावेदन पत्रमा खुलाई दर्ताका लागि तत्कालिन स्रेस्तेदारबाट स्वीकृत भई पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दाको अन्य संक्षिप्त तथ्य एवं ठहर यस प्रकार रहेको छः-

तथ्य खण्ड

१. पैठारी कर्ता खेतान ओभरसिजले चीनको ZHONGSHAN ZHENGFENG DRIED FRUIT FOODSTUFFS I & ECO LTD. बाट पैठारी गरेको MIX FRUIT JELLY CANDY को मूल्य सम्बन्धमा पैठारी कर्तालाई थप कागजात प्रमाण पेश गर्न मिति २०७५।०३।०५, मिति २०७५।०३।१४ तथा मिति २०७५।०५।१२ मा भएको पत्राचार।

२. मिति २०७५।०६।१५ मा भन्सार अधिकृत विष्णुप्रसाद शर्मालाई यस सम्बन्धमा राय सहित प्रतिवेदन पेश गर्न भनिएकोमा मिति २०७५।०६।१६ मा राय सहितको प्रतिवेदन प्राप्त भएको मिसिल संलग्न कागजातबाट देखियो।

३. सुख्खा बन्दरगाह भन्सार कार्यालय, पर्सा विरगंजबाट मिति २०७४।१०।२१ मा घोषित मूल्यलाई मान्यता दिई भन्सार ऐन,२०६४ को दफा १३ को उपदफा ४ बमोजिम भन्सार

मूल्य निर्धारण गरी कारोबार मूल्य कायम गरिएको सन्दर्भमा भन्सार विभागको मिति २०७४।११।१४ को पत्र अनुसार पुनः मूल्य निर्धारण गर्न सुख्खा बन्दरगाह भन्सार कार्यालय, पर्सा विरगञ्जको मिति २०७५।०३।०५ को निर्णयबाट पुनः मूल्य निर्धारणको प्रकृयामा पैठारीकर्तासँग घोषित मूल्यलाई मान्यता दिने कागजात र प्रमाणहरु भए पेश गर्न पत्राचार गरिए अनुसार मिति २०७५।०३।०६, मिति २०७५।०३।२७ तथा मिति २०७५।०६।१५ मा पेश गरेको कागजातहरुबाट पैठारीकर्ताले घोषणा गरेको मूल्यलाई बास्तविक मूल्य मान्न सकिने र सो मूल्यको सत्यता पुष्टिहुन सकेको अवस्था नदेखिएकोले भन्सार ऐन,२०६४ को दफा १३(९) बमोजिम मालबस्तुसँग मिल्दो जुल्दो मालवस्तु (Similar Goods) को कारोबार मुल्यको आधारमा निर्धारण गर्दा बिजकमा उल्लेखित मालबस्तुको प्रति इकाई मूल्य USD २.२५ कायम गर्दा बृद्धि भएको मूल्य USD ९३०७.३५ को महशुल छुट हुन गएको हुँदा उक्त छुट भएको मूल्यको तत्कालको Exchange Rate अनुसार रु.९,६१,८२२।— को भन्सार महशुल र मु.अ.कर गरी जम्मा रु.६,१४,१२४।— दाखिला गराउनु भन्ने सुख्खा बन्दरगाह भन्सार कार्यालय, पर्सा विरगंजको मिति २०७५।०६।२३ को निर्णय।

४. सुख्खा बन्दरगाह भन्सार कार्यालय, पर्सा विरगञ्जले मिति २०७५।०६।२३ मा गरेको भन्सार मूल्य निर्धारणको निर्णय चित्त नबुझाई पैठारीकर्ता खेतान ओभरसिजले मूल्य पुनरावलोकनका लागि मिति २०७५।०७।१९ मा मूल्याङ्कन पुनरावलोकन समितिमा पेश गरेको निवेदन। निवेदकको निवेदन, शुरु कार्यालयको निर्णय एवम् मिसिल संलग्न कागजातको अध्ययन गर्दा सुख्खा बन्दरगाह भन्सार कार्यालय, पर्सा विरगंजको मिति २०७५।०६।२३ को निर्णय र सो बमोजिम जारी महशुल भन्सार ऐनमा तोकेको म्यादभित्र भन्सार कार्यालयले पुनः मूल्याङ्कनको निर्णय नगरेकै कारणले मात्र निजको प्रति किलो अमेरिकी डलर १.६० को कारोवार मूल्य बास्तविक मान्न सकिने अवस्था नदेखिएकोले भन्सार कार्यालयले मिति २०७५।०६।२३ मा प्रतिकिलो अमेरिकी डलर २.२५ कायम गरी पुनः मूल्य निर्धारण गरेको । भन्सार ऐन २०६४ को दफा १३(९) मा मालवस्तु जाँचपास भएको ९० दिनभित्र पुनः मुल्याङ्कनको लागि महानिर्देशकले आदेश दिन सक्ने व्यवस्था अनुरुप प्र.द.नं. एम २७१४ मिति २०७४।१०।२९ मा जाँचपास भएको मालवस्तुको मिति २०७४।११।१४ मा महानिर्देशकबाट पुनः मूल्याङ्कनको लागि आदेश भएको हुँदा कानून सम्मत भएको पाइयो । भन्सार ऐनमा तोकेको म्यादभित्र भन्सार कार्यालयले पुनः मुल्याङ्कनको निर्णय नगरेकै कारणले मात्र पुनः मूल्य निर्धारण भएको निर्णय वदर भागी छ भनी पैठारीकर्ताले लिएको दावी युक्ति संगत मान्न नसकिएकोले उक्त निर्णय कानून सम्मत एवम् तथ्यपूर्ण रहेको देखिँदा निवेदकको जिकिर पुग्न नसक्ने ठहर्छ भनी मिति २०७६।०३।१९ मा मूल्याङ्कन पुनरावलोकन समिति,

त्रिपुरेश्वर काठमाण्डौबाट भएको निर्णय।

५. सुख्खा बन्दरगाह भन्सार कार्यालय, पर्सा विरगञ्जबाट हाम्रो प्रज्ञापन पत्र नं. M2714 बाट Mixed Fruit Jelly Candy परिमाण १४२१९ के.जी. आयात गरी सोको विजक मूल्य USD १.६० per Kg घोषणा गरिएकोमा विपक्षी कार्यालयबाट भन्सार विभागको पत्रानुसार भनि सो मूल्यलाई मान्यता नदिई USD २.२५ per Kg मूल्य कायम गरी सोमा भन्सार महसूल निर्धारण गर्ने गरी भएको निर्णय कानूनलाई आधार लिई भएको हो भनि विपक्षीले खुलाउन सकेको पनि देखिदैन। केवल हाम्रो विल मूल्यलाई यथार्थ मान्न नसकिएकोले USD २.२५ per Kg मूल्य निर्धारण भएको भन्ने मात्र उल्लेख छ। भन्सार मूल्याङ्कन निर्देशिका,२०६८ को मर्म, भावना र यथार्थ विपरित हुँदा पनि प्रस्तुत मूल्य USD २.२५ per Kg को आधारमा हाम्रो मूल्य कायम गर्न मिल्दैन। USD २.२५ per Kg कायम हुनेगरी गरिएको विपक्षीहरुको मूल्य निर्धारण कानूनतः कायम रहन सक्दैन।हाम्रो विजक मूल्य U.S.D 1.60 per Kg नै कायम गरी न्याय निरोपण गरी पाउँ भन्ने समेत जिकिर लिई पैठारी कर्ताको तर्फबाट यस न्यायाधिकरणमा मिति २०७६।०५।१० मा दर्ता भएको पुनरावेदन पत्र।

<u>ठहर खण्ड</u>

६. नियम बमोजिम पेशी सूचीमा चढि पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दाको पुनरावेदकको तर्फबाट उपस्थित विद्वान अधिवक्ता श्री तारादेव जोशीले China बाट Mixed Fruit Jelly Candy प्रज्ञापन पत्र नं. M२७१४ बाट १४२१९ के.जी. आयात गरी विक्री वितरण गर्ने गरेको, विगत वर्षदेखि आयात समेत गरेको सामानको विजक मूल्य USD १.६० Per kg, भएको र सोको विजक मूल्य अनुसार नै USD१.६० Per kg घोषणा गरिएकोमा विपक्षी कार्यालयबाट भन्सार विभागले महानिर्देशकको आदेश बमोजिमको मूल्यलाई आधार बनाइ विजक मूल्य अनुसार तिरेको मुल्य वमोजिम गरेको घोषणा मूल्यलाई मान्यता नदिई USD २.२५ Per kg मूल्य निर्धारण गरियो।यसरी निर्णय भएको ७ दिनभित्र जानकारी गराउनु पर्नेमा सो समेत विपक्षी कार्यालयबाट भएको पाइदैन।भन्सार ऐन,२०६४ को दफा १३ को उपदफा (८) र (९)बमोजिम कारोबार मूल्य विश्लेषण गर्दा स्वचालित भन्सार प्रणाली Asycuda Data Base बाट उपलब्ध भएसम्मको पछिल्लो ९० दिनभित्रको तथ्यांक समेत लिई विश्लेषण गर्नुपर्नेमा विपक्षी कार्यालयबाट कुनै निश्चित आधार कायम गरी जाँचपास भएको देखिदैन।यसरी आधार र कारण प्रष्ट खुलाएर निर्णय गर्नुपर्नेमा महानिर्देशकको आदेश अनुसार भएको निर्णय कानुन सम्मत नभएकोले बदर हुनुपर्ने भनी वहस गर्नु भयो ।

७. विपक्षी तर्फबाट उपस्थित विद्वान सहायक न्यायाधिवक्ता श्री ठाकुर प्रसाद बस्ताकोटीले

पुनरावेदक खेतान ओभरसिजले पैठारी गरेको **Jelly Candy China** हुँदै कोलकत्ताबाट ल्याएको देखिन्छ। मूल्य तोकिएको अमेरिकी डलर १.६० मिलेन भनि जिकिर गर्दै समितिले गरेको निर्णय मिलेन भनी विद्धान अधिवक्ता श्री तारादेव जोशीले सो सम्बन्धी कुनै कागजात समेत पेश गरेको स्थिति छैन। उक्त पैठारी गरेको सामान १.६० प्रति किलो मान्यता दिन मिल्दैन, आशिकुडा मापदण्ड अनुसार अमेरिकी डलर २.२५ नै कायम हुने गरी भएको निर्णय सदर हुनुपर्छ भन्ने व्यहोरा सहितको बहस प्रस्तुत गर्नु भयो ।

८. उपर्युक्त बहस समेत सुनी मिसिल अध्ययन गरी प्रस्तुत सुरु निर्णय मिलेको छ, छैन र पुनरावेदन जिकिर अनुसार हुने हो वा होइन? भन्ने विषयमा निर्णय दिनुपर्ने देखिन आयो।

९. निर्णय तर्फ विचार गर्दा पैठारीकर्ताले घोषणा गरेको मूल्यलाई बास्तविक मूल्य मान्न सकिने र सो मूल्यको सत्यता पुष्टि हुन सकेको अवस्था नदेखिएकोले भन्सार ऐन,२०६४ को दफा १३(९) बमोजिम मालबस्तुसँग मिल्दो जुल्दो मालवस्तु (Similar Goods) को कारोबार मुल्यको आधारमा निर्धारण गर्दा बिजकमा उल्लेखित मालबस्तुको प्रति इकाई मूल्य USD २.२५ कायम गर्दा बृद्धि भएको मूल्य USD ९३०७.३५ को महशुल छुट हुन गएको, उक्त छुट भएको मूल्यको तत्कालको Exchange Rate अनुसार रु.९,६१,८२२।- को भन्सार महशुल र मु.अ.कर गरी जम्मा रु.६,१४,१२४।- दाखिला गराउनु भन्ने सुख्खा बन्दरगाह भन्सार कार्यालय, पर्सा विरगञ्जको मिति २०७५।०६।२३ मा निर्णय भएको देखियो।

१०. त्यस्तै भन्सार कार्यालयले पुनः मूल्याङ्कनको निर्णय नगरेकै कारणले मात्र पैठारीकर्ताले पैठारी गरेको **Mixed Fruit Jelly Candy** सामानको प्रति किलो अमेरिकी डलर १.६० को कारोवार मूल्य बास्तविक मान्न सकिने अवस्था नदेखिएकोले उक्त निर्णय कानून सम्मत एवम् तथ्यपूर्ण रहेको देखिंदा पुनरावेदकको जिकिर पुग्न नसक्ने ठहर्छ भनी मिति २०७६।०३।१९ मा मूल्याङ्कन पुनरावलोकन समिति, त्रिपुरेश्वर काठमाण्डौबाट निर्णय भएको पाइयो।

११. यी पुनरावेदक करदाताले सुख्खा बन्दरगाह भन्सार कार्यालय, पर्सा विरगञ्जबाट प्रज्ञापन पत्र नं. M2714 बाट **Mixed Fruit Jelly Candy** परिमाण १४२१९ के.जी. आयात गरी सोको विजक मूल्य USD १.६० per Kg घोषणा गरेकोमा विपक्षी कार्यालयबाट भन्सार विभागको पत्रानुसार भनी सो मूल्यलाई मान्यता नदिई USD २.२५per Kg मूल्य कायम गरी सोमा मूल्य निर्धारण गर्ने सिलसिलामा भन्सार ऐन,२०६४ को दफा १३(९) बमोजिम आशिकुडा डाटावेस समेतको आधारमा मूल्य निर्धारण गरेको देखिन्छ। यसरी मालवस्तुको जाँचपासको सम्बन्धमा मिति २०७४/११/१४ मा महानिर्देशकबाट पुनः मूल्याङ्कनको लागि आदेश भै सो आदेश बमोजिम पुनः मूल्य निर्धारण भएको निर्णय बदरभागी रहेको भनी पैठारीकर्ताले लिएको

दावी समेत तर्कसंगत मान्न नसकी पैठारी गरेको सामान प्रति किलो अमेरिकी डलर १.६० को कारोबार मूल्य वास्तविक मान्यता दिन नसकी २.२५ कायम गर्ने गरी मूल्याङ्कन पुनरावलोकन समितिबाट गरेको निर्णय कानुन सम्मत नै देखिन आयो।

१२. माथि उल्लेखित आधार कारणबाट पुनरावेदक पैठारीकर्ता खेतान ओभरसिजलाई भन्सार महसुल निर्धारण गर्ने गरी मुल्याङ्कन पुनरावलोकन समिति त्रिपुरेश्वर, काठमाडौबाट मिति २०७६/०३/१९ मा गरेको निर्णय मिलेको देखिँदा सदर हुने ठहर्छ। पुनरावेदकको पुनरावेदन जिकिर पुग्न सक्दैन। तपसिल बमोजिम गर्नू।

<u>तपसिल</u>

- प्रस्तुत फैसलाको प्रतिलिपी साथै राखी फैसला भएको जानकारी विशेष सरकारी वकिल कार्यालय काठमाडौलाई दिनू---१
- फैसलाको नक्कल माग गर्ने सरोकारवालाबाट लाग्ने दस्तुर लिई नक्कल दिनू----------------२
- प्रस्तुत फैसला विद्युतीय प्रणालीमा अपलोड गरी मुद्दाको दायरीको लगत कट्टा गरी मिसिल नियमानुसार अभिलेख शाखामा बुझाईदिनू--३

(पुष्प प्रसाद गुरागाईं)
लेखा सदस्य

उक्त रायमा हामी सहमति छौं।

(राजेन्द्र पौडेल)
राजस्व सदस्य

(विनोद शर्मा)
अध्यक्ष

<u>फैसला तयार पार्न सहयोग गर्नेः</u>

शाखा अधिकृतःसनिता लामा

टिपोट गर्नेः डिट्ठा मनोज फुयाँल

इति सम्बत् २०७७ साल पुष २७ गते रोज २ शुभम्---------------------------------।